

BAKALAUREUSETÖÖ JUHEND
TARTU ÜLIKOOLI HUMANITAARTEADUSTE JA KUNSTIDE VALDKONNA
MAAILMA KEELTE JA KULTUURIDE INSTITUUDI
GERMANISTIKA OSAKONNAS

Lähtub õppekorraldusekirja punkti 74 alusel humanitaarteaduste ja kunstide valdkonna nõukogu 11.09.2024 otsusega nr 18. vastu võetud „Kõrgharidustaseme esimese ja teise astme lõputööde nõuetest, kaitsmiskomisjoni moodustamise ja kaitsmise korrast Tartu Ülikooli humanitaarteaduste ja kunstide valdkonnas.

Kinnitatud maailma keelte ja kultuuride instituudi nõukogus 11. novembril 2024

Bakalaureusetöö (6 EAP) on uurimuslik lõputöö saksa lingvistikast, kultuuri- või kirjandusteadusest, saksa keele kui võõrkeele didaktikast või tõlketeadusest. Töö ülesanne on käsitleda uurimist väärivat erialast probleemi, tuginedes usaldusväärsele teemakohasele kirjandusele ning kasutades asjakohast uurimismaterjali ja -meetodit. Bakalaureusetöö põhiteksti maht on orienteeruvalt 20–30 standardlehekülge (36 000–54 000 tähemärki koos tühikutega). Töö pikkuse puhul tuleb arvestada uurimisprobleemi eripäraga.

Bakalaureusetööl võib olla mitu autorit, kuid töö maht on siis vastavalt suurem ning erinevate autorite panus peab olema täpselt kirjeldatud. Loa kollektiivse lõputöö kirjutamiseks annab Maailma keelte ja kultuuride instituudi juht.

1. Ülesehitus ja sisu

1.1. Töö koosneb tiitellehest, sisukorrast, sissejuhatausest, teooria ülevaatest, uurimisseisust, kasutatud meetodi kirjeldusest, uurimisteema analüüsist ja probleemi lahendusest (peatükkidest), kokkuvõttest, kasutatud kirjanduse loetelust, vajadusel lisadest ning eestikeelsest resümeest.

1.2. Tiitelleht sisaldab üliõpilase nime, töö pealkirja, juhendaja nime, osakonna nimetust, kuhu töö on esitamiseks antud, töö esitamise aastat.

1.3. Kaitsmisele esitatud lõputöö juurde kuuluvad järgmised osad: a) lõputöö lõpus eraldi dokumendina lihtlitsents, millega autor annab ülikoolile loa lõputöö reprodutseerimiseks lõputöö säilitamise ja elektroonse avaldamise eesmärgil ning lõputöö elektroonseks avaldamiseks ülikooli veebikeskkonna kaudu; b) lõputöö autori allkirjaga kinnitus, et lõputöö on kirjutatud iseseisvalt; c) juhendaja allkirjaga kinnitatud nõusolek lõputöö kaitsmisele lubamise kohta; d) annotatsioon lõputööga samas keeles pikkusega kuni 100 sõna ja 3–5 märksõna.

1.4. Sissejuhatus sisaldab teemaga seonduva hüpoteesi, uurimiseesmärgid (-ülesanded) ning lühikese ülevaate sellest, kuidas kavatsetakse jõuda hüpoteesi lahendamiseni. Lisaks kirjeldatakse töö ülesehitust, alajaotust ja uurimisel kasutatavat metoodikat.

1.5. Peatükkides antakse **vähemalt viie erineva** uurimisallika alusel refereeriv ülevaade sellest, kuidas on vastavat uurimisteemat teaduses seni käsitletud. Vajalik korrektne viitamine ja tsiteerimine.

1.6. Teemaarendusel ollakse kriitiliselt analüüsiv ja avaldatakse, töö hüpoteesi silmas pidades, omapoolset põhjendatud arvamust.

1.7. Teema analüüs lõpeb hüpoteesi põhjendamisega ja omapoolsete järeldustega.

1.8. Kogu töö lõpeb kokkuvõttega, so kriitilise tagasisaatega töö käigule ja tulemustele.

1.9. Bakalaureusetöö kirjutatakse korrektset saksa keeles.

1.10. Tehisintellekti kasutamisel bakalaureusetööde koostamisel tuleb lähtuda Tartu Ülikooli suunistest.

2. Vormistamine

- 2.1. Uurimisallikate analüüsimisel näidatakse viitamise kaudu selgelt, kus lõpevad töö kirjutaja oma mõtted ja kus ta toetub teistele autoritele. **Plagiaat on karistatav eksmatrikuleerimisega.**
- 2.2. Töö viitamissüsteem on järjekindlalt ühesugune ja vastab teadustöödele esitatud viitamismõuetele.
- 2.3. Kirjandusloetelu on tähestikulises järjekorras ning vastab teadustöödele esitatud nõuetele.
- 2.4. Tekst kirjutatakse *MS Word*-programmis, *Times New Roman* kirjas (suurus 12, reavahe 1,5).
- 2.5. Nii teksti vasaku kui parema vabaks jäetava ääre laiuseks on 3 cm.
- 2.6. Täpsemad vormistusnõuded leiate lisast 1. **Tartu ülikooli germanistika osakonna viitamisjuhend.**

3. Juhendamine

- 3.1. Üliõpilane valib endale juhendava õppejõu germanistika osakonnast. Põhjendatud juhul on võimalik valida kaasjuhendaja väljastpoolt germanistika osakonda.
- 3.2. Mitte hiljem kui viienda semestri kolmandal kuul (novembris) annab üliõpilane teada, keda ta õppejõududest soovib juhendajaks.
- 3.3. Juhendav õppejõud toetab üliõpilast töö teema täpsel formuleerimisel.
- 3.4. Koostöös juhendajaga pannakse paika teostatav tööplaan ja kohtumiste ajagraafik.
- 3.5. Õppejõud nõustab üliõpilast töö kirjutamise käigus tekkivate probleemide juures.
- 3.6. Üliõpilane peab kinni juhendaja(te)ga sõlmitud kokkulepetest ning rakendab saadud konstruktiivset kriitikat töö parendamiseks.
- 3.7. Kui üliõpilane kokkulepetest ja ajagraafikust kinni ei pea, siis on õppejõul õigus juhendamisest loobuda.
- 3.8. Töö keelelise korrektsuse eest õppejõud ei vastuta.

4. Eelkaitsmine

- 4.1. Eelkaitsmise eesmärk on toetada üliõpilast lõputöö kirjutamisel.
- 4.2. Eelkaitsmise komisjoni moodustavad kõik germanistika osakonna õppejõud.
- 4.3. Eelkaitsmine toimub vähemalt neli nädalat enne kaitsmist. Konkreetset kuupäeva määratakse ja tehakse avalikuks iga õppeaasta alguses.
- 4.4. Üliõpilane esitab vähemalt nädal enne eelkaitsmist osakonda elektrooniliselt vähemalt $\frac{3}{4}$ kavandatud lõputööst koos juhendaja elektroonilise nõusolekuga.
- 4.5. Eelkaitsmiseks kinnitab komisjon tööle retsensendi, kes hindab tehtud töö kvaliteeti ja teeb konstruktiivseid ettepanekuid töö täiendamiseks ning parandamiseks (nt fookuse täpsustamine, ülesehituse muutmine, allikate lisamine jne).
- 4.6. Kaitsmiskomisjonil on õigus lõputööd plagiadituvastussüsteemi abil kontrollida.
- 4.7. Eelkaitsmine toimub kaitsmiskomisjoni ees ja koosneb kolmest osast:
 - 1) üliõpilase ülevaade tehtud tööst ja veel eesseisvast tööprotsessist;
 - 2) retsensendi kommentaar ja soovitused
 - 3) küsimused, kommentaarid ja soovitused komisjoni liikmetelt.
- 4.8. Eelkaitsmise järel võib komisjon soovitada üliõpilasel töö viimistlemiseks võtta lisa-semestri. Üliõpilane peab arvestama eelkaitsmisel retsensendi ja komisjoni poolt esitatud soovitusi ja parandusettepanekuid ja need oma töö lõppversiooni sisse viima. Eelkaitsmise jooksul peab üliõpilane tegema märkmeid soovitude ja parandusettepanekute kohta.

5. Kaitsmine

5.1. Lõputöö kaitsmisele lubamise eeldus on kõigi ülejäänud õppeainete ja eelkaitsmise läbimine.

5.2. Juhendaja kinnitab oma allkirjaga, et lõputöö vastab nõuetele ja ta lubab selle kaitsmisele.

5.3. Lõputöö esitatakse kaitsmiskomisjonile nõuetekohaselt vormistatuna ja nii paber kandjal kui ka elektrooniliselt (.docx ning PDF-fail) hiljemalt nädal enne kaitsmiskuupäeva.

5.4. Kaitsmiskomisjoni moodustavad kõik germanistika osakonna õppejõud.

5.5. Lõputööle retsensendi määramise eest vastutavad programmijuht ja kaitsmiskomisjoni esimees. Retsensent peab olema vähemalt sama õppeastme lõpetanu ja pädev antud teadusvaldkonna probleemaatikas.

5.6. Retsensent esitab soovitavalt kaks päeva enne kaitsmist, aga hiljemalt üks tööpäev enne kaitsmist lõputöö kaitsjale ning kaitsmiskomisjonile kirjaliku retsensiooni.

5.7. Retsensioon peab sisaldama lõputöö analüüsi ja algatama diskussiooni kaitsjaga, iseloomustama lõputööd nii sisuliselt kui ka vormiliselt ning andma lõputööle põhjendatud hinnangu.

5.8. Lõputööd hinnatakse avalikul kaitsmisel. Kaitsmisel osalevad kaitsja juhendaja ja retsensent, v.a juhul, kui nimetatud isikud ei saa mõjuval põhjusel kaitsmisel osaleda. Kaitsmiskomisjoni esimees võib põhjendatud taotluse alusel lubada kaitsmisel osalemist ka reaalses toimuva kahesuunalise pilti ja heli võimaldava side abil (nt videokonverents vms). Retsensendi puudumisel kaitsmiselt loeb tema arvamuse lõputööst ette kaitsmiskomisjoni esimees.

5.9. Kaitsmise põhietapid on: a) kaitsja ettekanne, milles ta tutvustab lühidalt oma töö põhiseisukohti; b) akadeemiline diskussioon kaitsja ja retsensendi vahel; c) avalik diskussioon ja küsimused; d) kaitsja lõppsõna; e) komisjoni arutelu ja hinde otsustamine. Vajadusel antakse kaitsmisel sõna ka juhendajale.

5.10. Lõpliku hinde lõputööle annab kaitsmiskomisjon, kes võtab arvesse retsensendi hindeettepanekut, kaitsmiskomisjoni hinnangut lõputööle ja kaitsmisele ning juhendaja arvamust. Kaitsmiskomisjon on hindamisel otsustusvõimeline, kui kohal on üle poole kaitsmiskomisjoni koosseisust.

5.11. Lõputöö hindamine:

A („suurepärase“)

Teema ja probleemipüstitus on selged ja eristuvad, näidates sügavat mõistmist eriala olulisematest aspektidest. Meetodi valik on põhjendatud ja sobiv. Tulemused on esitatud selgelt, loogiliselt ja üksikasjalikult. Kasutatud allikad on usaldusväärsed mitmekesised, asjakohased. Keel on täpne, nõuetekohane ja akadeemiline. Vormistus vastab kõigile nõuetele. Tööprotsess on olnud hästi organiseeritud ja läbipaistev. Andmekäitlusel ja tehnoloogiliste abivahendite kasutamisel on järgitud eetilisi põhimõtteid. Kaitsmisel ja retsensendi küsimustele vastamisel demonstreerib üliõpilane sügavat arusaamist uurimistöö sisust ja oskust suhelda saksa keeles.

B („väga hea“)

Teema ja probleemipüstitus on konkreetsed, meetod sobiv. Kirjandusallikad on piisavad. Töö on kirjutatud korrektses saksa keeles, kuigi esineb üksikuid vigu. Töö vastab vormistuse nõuetele, kuid vormistuses võib esineda väiksemaid vigu. Tööprotsess on olnud hästi organiseeritud. Andmekäitlus ning tehnoloogiliste abivahendite kasutamine vastab eetilistele standarditele. Üliõpilane vastab kaitsmisel ammendavalt retsensendi ja komisjoni küsimustele ning demonstreerib oma orienteerumist uurimisteemas ja suulise akadeemilise saksa keele valdamist.

C („hea“)

Teema keskendub eriala konkreetsele aspektile. Probleemipüstitus on loogiline, kuid pinnapealne, meetod sobiv. Kirjandusallikaid on piisavalt. Töö on kirjutatud korrektses saksa keeles, kuigi esineb keele- ja vormistusvigu. Tööprotsess on olnud üldiselt läbipaistev, kuid andmekäitlusel esines mõned väiksemaid eksimusi. Eetiliste põhimõtete järgimine on täidetud. Üliõpilane vastab kaitsmisel enamusele retsensendi ja komisjoni küsimustele. Üliõpilane esineb korrektses akadeemilises saksa keeles, kuid spontaanses diskussioonis tekib keelevigu.

D („rahuldav“)

Teema on laialivalgud ja üldsõnaline. Probleemipüstitus on üldsõnaline. Kirjandusallikaid napilt ja allikate valik on juhuslik. Üliõpilase panus töösse ebaselge. Töös kasutatud saksa keeles ja vormistuses esineb läbivalt vigu. Tööprotsess on olnud osaliselt läbipaistev. Andmekäitlusel on esinenud mitmeid vajakajäämisi. Eetilisi põhimõtteid on täidetud osaliselt; esineb märkimisväärseid vajakajäämisi, mis vähendavad töö usaldusväärset. Üliõpilane vastab kaitsmisel ammendavalt üksnes lihtsamatele retsensendi ja komisjoni küsimustele ning teeb suulises akadeemilises saksa keeles läbivalt vigu.

E („kasin“)

Teema sõnastus on ebamäärane. Kirjandusallikaid napilt, nende seotus tööga küsitav. Uurimismeetodid on probleemi lahendamiseks küsitavad. Töös kasutatud saksa keeles esineb läbivalt vigu; vormistus ei järgi viitamisjuhendit. Tööprotsess ei ole olnud läbipaistev. Andmekäitlusel ning tehnoloogiliste abivahendite kasutamisel on korduvalt rikunud eetilisi põhimõtteid. Üliõpilane ei suuda kaitsmisel vastata paljudele retsensendi ja komisjoni küsimustele. Üliõpilase suuline saksa keel on vigane.

F („puudulik“)

Teema ja probleemipüstitus on ebaselged. Kasutatud on vaid üksikuid kirjandusallikaid või on suurem osa kirjandusallikaid osakonna nõuetele mittevastavad või pole töö teemaga otseselt seotud. Uurimismeetodid on probleemi lahendamiseks sobimatud. Tööprotsessis ja andmekäitluses puudub läbipaistvus. Tehnoloogiliste abivahendite kasutamine ei ole vastavuses eetiliste põhimõtetega. Töö sisaldab loomevargust ja üliõpilase enda panus puudub. Töös kasutatud saksa keeles esineb läbivalt vigu, mis teevad tekstist arusaamise keeruliseks; vormistus ei järgi viitamisjuhendit. Üliõpilane ei suuda kaitsmisel vastata enamusele retsensendi ja komisjoni küsimustele. Üliõpilase suuline saksa keel on vigane.

5.11. Lõputöö kaitsmise tulemus tehakse teatavaks vahetult pärast kaitsmisprotokolli vormistamist, kuid mitte hiljem kui ühe tööpäeva jooksul kaitsmise toimumisest.

5.12. Lõputöö korduskaitsmine saab toimuda kõige varem järgmisel semestril. Korduskaitsmise läbiviimise aluseks on humanitaarteaduste ja kunstide valdkonna nõukogu otsusega (11.09.2024) kehtestatud kord.

5.13 Lõputöö avaldatakse elektroonselt Tartu Ülikooli raamatukogu digitaalarhiivis. Kui lõputöö elektroonne avaldamine ei ole teistele isikutele kuuluvate autori varaliste õiguste, isikuandmete kaitse seaduse, riigi- või ärisaladuse vm salastatud teabe tõttu võimalik, esitab autor õppeprodekaanile nädal enne lõputöö kaitsmisele esitamist põhjendatud taotluse lõputöö avaldamisele piirangute kehtestamiseks.